

A.1 Námořní boj a jeho zvláštnosti

Pro potřeby výuky na Erinské mořeplavecké univerzitě sepsal kapitán Drubalt Bílý ohon, katedra Námořního válečnictví

Námořní boj ve všech svých podobách a způsobech je stejně krutý, ne-li krutější, než boj pozemní. Neustálé houpaní na vlnách znesnadňuje pohyb, šerm i obsluhování válečných strojů a i mnozí zkušení námořníci trpí po celý život mořskou nemocí. Námořní souboje se vedou hlavně ze dvou důvodů. Jednak kvůli získání kořisti, což běžně dělají piráti nebo korzáři. Druhým důvodem pak je oslabení protivnickových námořních sil v době války a přerušení námořní dopravy. Převaha na moři může totiž často rozhodnout celou válku. Pokud loď spatří plavidlo s nepřátelskými úmysly, má v podstatě tři možnosti. Pokusit se uniknout (což nebývá snadné), přijmout boj nebo rovnou svěsit vlajku a vzdát se.

Manévrováním se k sobě lodě snaží přiblížit tak, aby získaly co nejlepší pozici pro abordáž nebo taranování. Při plavbě bok po boku jsou lodě vystaveny přímé palbě protivnickových baterií, tento manévr volí buď kapitáni se silnější výzbrojí, nebo zoufalci nemající co ztratit. Při taranování se snaží loď prorazit klounem trup nepřítele, vycouvat, vše několikrát opakovat a sledovat, jak jde nepřítel ke dnu. Taranovat mohou z asterionských korábů jen plavenské, veslové novereny. Plachetnice ponejprv nepřítele mohutně ostřelují ze svých válečných strojů, načež se jej snaží zahákovat. Nejlépe pak z takové pozice, aby byly mimo střelecký úhel jeho baterií. Ostřelování má za účel především snížení počtu nepřátelských námořníků, protrhání plachet a poškození konstrukce. Jen málokdy se podaří protivníka vyřadit přímým zásahem do kormidla.. Abordáž, neboli zahákování však zdaleka nevypadá tak, jak jej popisují dobrodružné romány, rozšířené mezi lendorskou šlechtou. Námořníci musejí připoutat plavidlo nepřítele k vlastní lodi lany s kotvami, poté přeskočit z jedné houpačičky se paluby na druhou a neskončit přitom ve vodě mezi trupy, které by je rozdrtily. Pokud se dostanou na nepřátelskou loď, uvítá je její ozbrojená a připravená posádka. První vlna útočníků zpravidla umírá rychle. Do toho samozřejmě střelci z kuší a luků ostřelují nepřítele z ráhén a košů a házejí na protivnickovu palubu bomby. Drtivá řež, která nastane, si vyžádá na obou stranách mnoho životů, nezřídka polovinu posádky. Boje se neúčastní jen vojáci, ale celá posádka, od tesaře a kuchaře až po lékaře nebo kněze. Boj končí většinou smrtí bránícího se kapitána, neboť to posádku značně demoralizuje a nemá ji kdo pořádně velet. Posledním útočištěm obránců bývá většinou můstek, tedy zadní nástavba, která se dá dobře hájit. Pokud se podaří útočníky odrazit a přesekat hákovací lana, nemusí být ještě vše skončeno. Útočníci se častokrát pokoušejí o válečné štěstí znovu. Jakmile však jedna loď svěsí vlajku, boj končí a začínají se počítat ztráty a rabovat nepřátelská podpalubí. Při nejasném výsledku je častá i dohoda obou kapitánů. Všeobecně se námořní důstojníci chovají ke svým protivníkům, nebo alespoň k jejich důstojníkům, velmi rytířsky.

Mezi nejužívanější zbraně pro boj zblízka patří těžké, krátké šavle, tesáky a dýky. Zbroje se vzhledem k nebezpečí utopení prakticky nepoužívají a když, tak jen nejlehčí druhy.

Válečných strojů je více druhů a popíšeme je podrobněji. Gastrafetes je vlastně jen větší kuše, upevněná na otočném šroubu na brlení lodi. Střílí šípky s mnohem větší průrazností, ale také se obsluhuje pomaleji než obyčejné kuše. Balista je velký válečný stroj, opět na principu kuše. Pomocí ohýbání dvou ramen vymršťuje obrovské šípky a to buď přímo, nebo pod úhlem až 45° (na větší vzdálenost). Stroj s nejmasivnější konstrukcí je palintonon. Vystřeluje kamenné koule nebo i bomby a to přímo nebo pod náměrem. Sílu projektilu však neudávají ohýbaná ramena, ale žině a šlachy napínané točením. Balista je snadněji ovladatelná, ale méně účinná než palintonon. Monagkon je obyčejným torzním prakem ve velkém. Ačkoliv je poněkud nepřesný, má ze všech válečných strojů zdaleka největší dostřel.

Kupříkladu severané na svých veslicích žádné válečné stroje nepoužívají a jejich lodě nejsou ani vybaveny klounem. V boji se tito divocí, udatní válečníci spoléhají na několik věcí. Na

rychlost svých zmořlav, ledug a preslag, které poháněné mocnými záběry vesel letí po hladině jako vítr, dále na sílu svých paží, protože vpravdě jen málokdo se může severanům rovnat v divokosti a umění zabíjet, a v neposlední řadě také na pověst, která je doprovází. Mnoho „civilizovaných“ kapitánů raději předem svěsí vlajku, jen co spatří na obzoru severskou dračí loď, a nechá svou loď vyplundrovat.

Plaveňané zase při boji používají velmi umně kombinaci střelby z válečných strojů a následného taranování spojeného s bojem na palubě nepřátelské lodi. Nutno říci, že plavenský způsob dobývání lodí je značně riskantní, ale jen velké riziko přece přináší velkou slávu, říkají Plaveňané, a heslo císařského rodu „Jen po moři vede cesta ke slávě“ jasně ukazuje, kde se dá obdivu a cti vydobýt. Plaveňané proděraví trup protivníkovy lodi svým klounem a pokud jim jde o kořist a ne o její potopení, nevyouvají se svým noverenem zpět, ale nechají loď zaklesnuté do sebe. Po můstku na přídi noverenu, kterému se říká kolibřík, pak provedou výpad na posádku nepřítele a opět nastává řež. Riskují tím, že zatímco budou posádky bojovat, půjdou ve smrtelném objetí ke dnu obě lodí. Díky skvělému výcviku však většinou Plaveňané zvítězí dříve, než k tomu může dojít, a na svou loď naloží jak zboží, tak čerstvě získané otroky.

Piráti, kteří většinou mají k dispozici jen menší lodě, jako kogy, šalupy nebo brigantiny, útočí zásadně v houfu. Jen tak mají nějakou šanci proti mohutně vyzbrojeným válečným lodím doprovázející obchodní konvoje. Boj na dálku příliš nevyznávají, jejich lodě na to mají přeci jen málo válečných strojů. Naopak se snaží vhodným manévrováním vyhnout palbě nepřítele a doplout k němu tak blízko, aby jej mohli zahákovat. Zatímco část pirátské flotily takto zaměstnává válečné lodě, zbytek dobývá obchodní, málo ozbrojené lodě.

Co se týče využití magie při námořním boji, nejoblíbenější pro svou účinnost a tím i nejužívanější jsou zaklínadla ohňová. Tedy různé ohnivé koule, střely, kruhy, zdi a podobné věci. Ovšem ohňová magie vyžaduje při používání na moři velkou preciznost. Pokud jsou dvě lodě zahákovány, oheň může snadno přeskočit z jedné na druhou. Při neobratném použití mají tak útočníci namísto rabování kořisti co dělat, aby se před ohněm ukryli zpět na svou loď, a pak mohou jen pozorovat, jak jde jejich oběť v plamenech ke dnu i s nákladem. Další často používanou skupinou kouzel jsou iluze. Vytvoření přeludu dalších lodí k odrazení pirátů, změna podoby lodi z obchodní na válečnou, zneviditelnění lodi nebo dokonce iluze smrti nepřátelského kapitána při boji (což ale není příliš čestné), to vše se může hodit. Poslední kategorií na moři využívaných kouzel jsou kouzla počasnická. Dají se užít při boji k manévrování, k útěku, nebo k odebrání větru z protivníkových plachet. Nejen při boji hraje počasnictví velkou roli. Například umění odvrátit blížící se bouři přijde občas velmi vhod. Hodí se rovněž, pokud čaroděj umí zahalit svou nebo nepřátelskou loď do mlhy nebo dýmu či dokonce obklopit protivníka oblakem jedovatého plynu. Magie má prostě i v námořním boji své opodstatnění a u námořníků a v přímořských zemích vůbec se námořní čaroděje těší velké úctě.

S tím, jak rostou kontakty s Podmořskou říší, vyvstala potřeba chránit lodě i proti útoku ze dna, zpod hladiny. Bránit se takovým útokům je ale takřka nemožné. Na nových lodích bývají v trupu, pod čarou ponoru, budovány průzory z hrubého skla, kterými námořníci pozorují okolní vodu. Průzory snižují pevnost konstrukce lodi a výhled z nich je minimální, přesto konstruktéři a kapitáni věří, že jsou užitečné. Na vnitřní stranu trupu jsou také někdy umístovány ocelové pláty, které zvyšují odolnost obšívky. Na druhou stranu ale zvětšují váhu lodi a omezují velikost nákladu. V přímém boji s podmořskými národy se osvědčily hlavně dvě věci. Za prvé magie a to především v podobě čar, pracujících s různými blesky. Ty totiž omráčí nebo rovnou zabijí velké množství útočníků z hlubin najednou (hrozí ale nebezpečí, že na ně doplatí i někteří členové posádky plavidla). Druhým prostředkem jsou různé jedy a chemikálie, které při boji vylije posádka lodi do moře. Tyto látky pak ve velkém likvidují podmořské bojovníky a také okolní mořskou faunu a flóru. Jejich použitím na sebe loď

přivolává pomstu i těch národů, které se boje bezprostředně neúčastnili. Samozřejmě se užívá i běžných zbraní, tedy luků, kuší, gastrafetesů a harpun. Jejich účinnost je ale značně omezena odporem vody, díky kterému šipy ztrácejí rychlost a pomalu neúčinně klesají ke dnu.

Leč lidé experimentují i s aktivní obranou. Některé koráby vozí tzv. Vosí hnízda. Tyto duté, vodotěsné koule jsou vybaveny komorovou kuší či gastrafetem a je v nich místo přesně pro jednoho střelce. Vosí hnízdo se v případě boje spustí na řetězu pod hladinu, odkud odvážný námořník pálí po nepřátelích. Objevují se také takzvaná Rybí komanda, která si někteří rejdaři a kapitáni najímají na své lodě. Jejich členové se dokážou pomocí magie pohybovat pod vodou takřka jako její přirození obyvatelé a bojují tak proti podmořským nájezdníkům v jejich prostředí za téměř rovnocenných podmínek. Stále však jsou pod hladinou cizí a nevyrovnají se zatím v umění boje ve vodě rodilým podmořským válečníkům.

A.1.1 Námorní zákony

Na palubě lodi je kapitán nejvyšším vládcem. Je pro své muže a ženy otcem, panovníkem i bohem. Jeho autorita je nezpochybnitelná a kdo se proti ní postaví, se zlou se potáže. Za dlouhá léta námořních plaveb se vyvinul jakýsi kodex zákonů. Začali s tím Plaveňané a Sarindarci, kteří tyto zásady tvořili a ústně udržovali. Keledořané je poprvé zapsali a sjednotili a Almendořané je jako první zakotvili do svého právního řádu jako opravdové zákony. Dodržují je i pirátská bratrstva a obdobné pravidla mají i seveřané. V každém přístavu stojí sloup s ocelovými deskami, na kterých jsou tyto zákony vyryty, a všichni námořníci je musejí znát z paměti. Zde je na ukázkou malý zlomek z oněch zákonů:

- Rušení při modlitbě k Paní vod a Panu větru – sražení čtvrtiny mzdy a při opakování vězení
 - Opuštění lodi bez svolení kapitána, či velícího důstojníka – vsazení do želez na alden jen o chlebu a vodě
 - Výhrůžky kapitánovi nebo důstojníkům – oběšení na ráhne
 - Nadávání na stravu či její vyhození – potopení, což značí zhození na provazu z ráhna do moře
 - Krádež potravin nebo nabádání k ní – bičování provazem celou posádkou
 - Vzpoura, ať na lodi, či na pevnině – smrt
 - Opoždění při nalodění – osm dní v okovech
 - Poranění druha – třikrát potopení a přibodnutí ruky na stěžeň
 - Zabití druha – svázání mrtvého s vrahem zády k sobě a vhození do moře
 - Souboj na meče na otevřeném moři – stržení pětidenní mzdy
 - Zapálení ohně, lampy nebo svíce bez rozkazu – protažení pod kýlem
 - Služba u dvou kapitánů (tedy podepsání dvou smluv a získání dvou záloh) – pověšení
- Podepsání smlouvy, vybrání zálohy, ale nedostavení se na loď – uvěznění jako zloděj